

4.2. Forholdet til grundloven og det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender

Regeringen har overvejet, om gennemførelsen i dansk ret af parallelaftalen mellem Fællesskabet og Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretslige område, der er en folkeretlig aftale, indebærer overladelse af beføjelser efter grundlovens § 20. Regeringen har endvidere vurderet forholdet til det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Efter aftalens artikel 2, stk. 1, gælder bestemmelserne i Bruxelles I-forordningen på mellemstatsligt grundlag mellem Danmark og Fællesskabet. Forordningen gælder således ikke umiddelbart i Danmark, men alene som en folkeretlig forpligtelse for den danske stat. Parallelaftalens og dermed forordningens bestemmelser vil dermed skulle gennemføres på sædvanlig vis i dansk ret ved de nødvendige lovændringer.

Det fremgår endvidere af aftalens artikel 3 og 4, at senere ændringer af forordningen eller senere gennemførelsesforanstaltninger ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, men at Danmark inden for en vis frist kan beslutte, at man vil gennemføre de pågældende ændringer mv. i dansk ret. Træffer Danmark en sådan beslutning, vil disse ændringer og gennemførelsesforanstaltninger – ligesom forordningens bestemmelser – gælde som folkeretlige forpligtelser mellem Fællesskabet og Danmark.

For så vidt angår bestemmelserne i artikel 2-4 findes der på denne baggrund at være tale om sædvanlige folkeretlige forpligtelser, som Danmark kan påtage sig efter grundlovens § 19, og som ikke rejser spørgsmål i forhold til grundlovens § 20 eller i forhold til det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Efter aftalens artikel 5 er internationale aftaler, som indgås af Fællesskabet på de områder, som er dækket af Bruxelles I-forordningen, ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark. Bestemmelsen rejser på denne baggrund ikke spørgsmål i forhold til grundlovens § 20.

Danmark tilkendegiver endvidere at ville afholde sig fra at indgå internationale aftaler, som kan påvirke anvendelsen af Bruxelles I-forordningen, medmindre dette sker efter nærmere aftale med Fællesskabet. Bestemmelserne i forordningen er medtaget som bilag til parallelaftalen og udgør en del heraf, og en international aftale som nævnt ovenfor ville kunne modvirke den fælles anvendelse og fortolkning af bestemmelserne i Bruxelles I-forordningen i alle medlemsstater,

som er ét af parallelaftalens formål, jf. artikel 1, stk. 2. Heller ikke denne del af bestemmelsen går ud over, hvad der kan vedtages i en almindelig, mellemfolkelig aftale.

Artikel 6, stk. 1, indebærer, at EF-traktatens almindelige bestemmelser om præjudicielle søgsmål finder anvendelse, jf. EF-traktatens artikel 68, stk. 1. Hvis et spørgsmål om gyldigheden eller fortolkningen af parallelaftalen, herunder bestemmelserne i Bruxelles I-forordningen, som udgør et bilag til parallelaftalen, rejses under en retssag ved en dansk domstol, hvis afgørelser ikke kan appelleres, skal domstolen – hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger dom – således anmode EF-Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

EF-Domstolens afgørelse af dette fortolkningsspørgsmål vil være bindende for de danske domstole, som behandler den sag, der har givet anledning til det præjudicielle søgsmål, men den endelige afgørelse i sagen skal træffes af den danske domstol. Denne præjudicielle ordning findes ikke at være omfattet af grundlovens § 20. Det er således bl.a. i forbindelse med gennemførelsen af Europol-Konventionen lagt til grund, at den præjudicielle ordning efter denne konvention ikke er omfattet af grundlovens § 20, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, side 3792 (lovforslag nr. 179 (1996-97)).

Efter artikel 6, stk. 2, skal danske domstole ved fortolkningen af parallelaftalen i henhold til dansk ret tage passende hensyn til EF-Domstolens praksis vedrørende Bruxelles I-forordningen. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at formålet med parallelaftalen er at opnå en ensartet anvendelse og fortolkning af bestemmelserne i forordningen i alle medlemsstater.

Som bestemmelsen er formuleret, er EF-Domstolens retspraksis i sager vedrørende Bruxelles I-forordningen (bortset fra sager, der forelægges præjudicielt af danske domstole, jf. ovenfor) ikke bindende for danske domstole, ligesom bestemmelsen indeholder en henvisning til, hvad der gælder efter dansk ret. Bestemmelsen rejser på denne baggrund ikke spørgsmål i forhold til grundlovens § 20 eller i forhold til det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Bestemmelsen i artikel 6, stk. 3, der svarer til EF-traktatens artikel 68, stk. 3, om muligheden for at forelægge EF-Domstolen spørgsmål om den generelle fortolkning af parallelaftalen findes tilsvarende ikke omfattet af grundlovens § 20.

Særligt med hensyn til det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender bemærkes, at det af protokollen om Danmarks stilling bl.a. fremgår, at in-